

**«ΑΙΩΝΑΣ ΑΓΩΝΩΝ ΚΑΙ ΕΛΠΙΔΩΝ, ΜΕ ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΟ ΠΥΡΗΝΑ
ΤΑ ΛΥΤΡΩΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΠΙΣΤΕΩΣ»
του Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. ΑΝΘΙΜΟΥ
ΑΡΘΡΟ που δημοσιεύθηκε
στην έφημερίδα ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ 26-10-2012**

Αισθάνομαι ότι είναι έργο δυσχερές μέσα στα όρια ενός δημοσιογραφικού άρθρου να καταγράψεις αγώνες και έλπίδες, έπιτυχίες και άποτυχίες, πλούσιες και φτωχές ήμέρες, εύστοχίες και άστοχίες, χαρές και πίκρες, για μιá πόλη σαν την ιστορική και δοξασμένη Θεσσαλονίκη, και μάλιστα για τá έκατό (100) χρόνια από την άπελευθέρωσή της. **Η έκατονταετία 1912-2012 είναι για την λατρευτή μας πόλη μιá πορεία πάνω σε δάφνες δόξας και μεστωμένα στάχυα προκοπής και δημιουργίας.** Ο γνωστός πίνακας της παραδόσεως της Θεσσαλονίκης από τους Τούρκους κατακτητές στους Έλληνες άπελευθερωτές είναι μιá κορυφαία στιγμή της νεοελληνικής ιστορίας, με τον ιδεολογικό πυρήνα της γεμάτο από τá λυτρωτικά σύμβολα της Όρθοδόξου Πίστεώς μας.

Έπειτα από μακρά πορεία, ανά τους αιώνες, ή Θεσσαλονίκη, υπέκυψε στην κατακτητική μανία των Τούρκων τον Απρίλιο του 1430. Έκτοτε Τούρκοι μουσουλμάνοι ήρχισαν να έγκαθίστανται στη Θεσσαλονίκη, ενώ περι τá τέλη του 15^{ου} αιώνα προσετέθησαν 300.000 Έβραίοι από την Ίσπανία και την Πορτογαλία, οί όποιοι έδωσαν μιá νέα δυναμική στην οικονομία της πό-λεως της Θεσσαλονίκης.

Η διάκριση πλέον της πόλεως σε τρεις κοινότητες, των Έλλήνων, των Έβραίων και των Τούρκων, έκράτησε επί τέσσαρες αιώνες έν μέσω ποικίλων καταστάσεων στη Βαλκανική, όπου προεξήρχε ή άγωνία της Τουρκίας να σταθεροποιήση την κυριαρχία της στη Βαλκανική. Κατά τή διάρκεια αυτής της περιόδου ή Ίερά Μητρόπολη Θεσσαλονίκης άκολουθει την πολιτική και διοικητική τύχη της πόλεως, για να έξαρθει ιδιαίτερα ό όόλος της, ως έπαρχίας του Θρόνου, κατά τó β' ήμισυ του 19^{ου} και τις άρχές του 20^{ου} αιώνα με έπισκοπές και την Έπαρχιακή Σύνοδό της, και τον συντονισμό και την έποπτεία της σε όλες τις έπαρχίες του Θρόνου στη Μακεδονία κατά την περίοδο των ξένων έθνικων και θρησκευτικων προπαγανδων.

Ἡ **Θεσσαλονίκη**, κατὰ τοὺς **Βαλκανικοὺς Πολέμους** καὶ τὸν ἐπακο-λουθήσαντα **Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο**, ὑπῆρξε νευραλγικὸ κέντρο πολιτικῶν καὶ στρατηγικῶν ἐξελίξεων, τόσο γιὰ τὴν **Ἑλλάδα**, στὸν κορμὸ τῆς ὁποίας ἐνσωματώθηκαν οἱ λεγόμενες **Νέες Χῶρες τῆς Μακεδονίας, τῆς Ἡπείρου, τῆς Θράκης καὶ τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου**, ὅσο καὶ γιὰ τοὺς **συμμάχους** της. Τὸ **1917**, διαρκοῦντος τοῦ **Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου**, καὶ ἐπισυμβάντος τοῦ ἐθνικοῦ διχασμοῦ, ἡ **Θεσσαλονίκη** καθίσταται πρωτεύουσα τῆς **Ἐθνικῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως** τοῦ **Ἐλευθερίου Βενιζέλου**, ἡ ὁποία ἤλεγχε τὸ πλεῖστον τῶν ἀπελευθερωθεισῶν **Νέων Χωρῶν**.

Ἡ ἀποκατάσταση τῆς **Ἐθνικῆς Ἐνότητος** τοῦ **Ἑλληνισμοῦ**, παρὰ τὴν τραγωδία τῆς **Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς** τὸ **1922**, ἔδωσε τὴν δυνατότητα μὲ κέντρο τὴν **Ἀθήνα** καὶ κολόνα ἀμετακίνητη τὴν **Θεσσαλονίκη** στὸν **Βορῶ-ῤῶ**, ὥστε νὰ κατορθώσει τὸ **1940** νὰ διατυπώσει τὸ «**ΟΧΙ**» στὴν λαίλαπα τῶν γερμανοϊταλικῶν μεραρχιῶν ποὺ ἀπειλοῦσαν τὴν χώρα μας. Μαύρη σελίδα στὴν ἱστορία τῆς πατρίδας μας ὁ **Ἐμφύλιος Πόλεμος 1944-1949**, ὅπου καὶ πάλι ἡ **Θεσσαλονίκη** μὲ τὶς **Ἑνοπλες Δυνάμεις** τῆς χώρας καὶ τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ της, μαζὺ μὲ τὶς παράλληλες θυσίες τῶν ἄλλων πόλεων καὶ τῶν χωριῶν τῆς **Μακεδονίας** καὶ τῆς **Ἡπείρου**, καὶ ὅπου γῆς τῆς **Ἑλλάδος**, συνετέλεσαν στὴ ματαίωση τῶν ξενοκινήτων σχεδίων τῶν βορείων γειτόνων μας.

Ἡ σημερινὴ **Θεσσαλονίκη**, πόλη φιλόξενη καὶ ἐλκυστική, ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωσή της στὶς **26-10-1912** καὶ ἕως τὰ δικά μας χρόνια κατήγαγε μιὰ μεγάλη νίκη : **Νὰ ξεφύγη ἀπὸ τὴ μιζέρια τῆς τουρκικῆς σκλαβιάς καὶ στὴν πορεία τῶν ἑκατὸ (100) χρόνων νὰ ἀναδειχθῆ σὲ μιὰ μεγάλη μεγαλούπολη, γεμάτη ἀπὸ δυναμισμό καὶ προοδευτικότητα, προσηλωμένη στὶς παραδόσεις της, καὶ μὲ τὴν ἀγκαλιά της ἀνοικτὴ πρὸς κάθε ἐπισκέπτη, ὅπως εἶναι μπροστὰ της ἡ γαλάζια θάλασσα τοῦ Αἰγαίου μὲ τὸν **Θερμαϊκὸ Κόλπο**.**

Ἄφησα τελευταῖο ἓνα διαρκές κεφάλαιο καὶ μιὰ ἰσχυρὴ αὐτοσυνειδησία τῆς **Θεσσαλονίκης** μας, ποὺ κρατεῖ ἐπὶ αἰῶνες καὶ χαρακτηρίζει καὶ τιμᾷ τὴν πορεία της καὶ τὰ ἑκατὸ (100) τελευταῖα χρόνια, στὰ ὁποῖα ἔχομε

τὸ προνόμιο νὰ τῆς δίνωμε ἐμεῖς τὴ ζωὴ μας γιὰ τὴν ὑπαρξὴ τῆς. Τὸ πρῶτο χρι-στιανικὸ βῆμα στὴ **Θεσσαλονίκη** τὸ ἐχάρισε ὁ μέγας **Ἀπόστολος** τῶν Ἐθνῶν θεῖος **Παῦλος**, καὶ αὐτὸς συνεκρότησε τὴν πρώτη **Ἐκκλησία** σ' αὐτὴ τὴν πό-λη, ἐνῶ συνέταξε καὶ δύο μνημειώδεις ἐπιστολὲς πρὸς **Θεσσαλονικεῖς**, ποὺ συμπεριελήφθησαν στὸν **Κανόνα** τῆς **Καινῆς Διαθήκης**. Ὅταν ξέσπασαν οἱ διωγμοὶ κατὰ τῶν **Χριστιανῶν**, μέσα ἀπὸ τὴν κοινωρία τῆς **Θεσσαλονίκης**, ἀνεδείχθη μέγιστο καὶ ἐνδοξότατο τὸ μαρτύριο τοῦ ἁγίου **Δημητρίου** τοῦ μυροβλύτου καὶ τῶν συναθλητῶν του, **Νέστορος** καὶ **Λούπου**. Τὸ μαρτύριο αὐτὸ ἤσκησε μεγίστη ἐπίδραση στὶς ψυχὲς τῶν κατοίκων καὶ ἀνεδείχθη μὲ τὴν πάροδο τῶν αἰώνων αὐτὸ τὸ θεμέλιο τοῦ ὄλου ἱστορικοῦ καὶ κοινωνικοῦ βίου αὐτῆς.

Οἱ συγγραφεῖς σημειώνουν : «**Μὲ ἰδρωτὰς, ἐπὶ γενεὰς γενεῶν, μὲ τὸ αἷμα τῆς τιμίας αὐτοῦ πλευρᾶς, ἐθεμελίωσεν ὁ ὑπέρδοξος Μεγαλομάρτυς Δημήτριος, ἀσάλευτον τὴν πίστιν ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ**».

Ἡ **Θεσσαλονίκη** εἶναι ξακουστὴ γιὰ τὸν μεγαλομάρτυρα ἅγιο **Δημήτριο**, γιὰ τὸν ἅγιο **Γρηγόριο** τὸν **Παλαμᾶ**, γιὰ τοὺς ἱσαποστόλους **Κύριλλο** καὶ **Μεθόδιο**, καὶ πρὸ πάντων γιὰ τὸν **Ἀπόστολο Παῦλο**. Τὰ ἔργα τῶν προκατόχων μου **Ἀρχιερέων**, **Ἀλεξάνδρου (1903-1910)**, **Ἰωακείμ Δ' (1910-1912)**, **Γενναδίου (1912-1951)**, **Παντελεήμονος Α' (1951-1968)**, **Λεωνίδου (1968-1974)**, καὶ **Παντελεήμονος Β' (1974-2003)** ἔσπειραν, ἐπότισαν καὶ ἀνέθρεψαν τὶς γενεὲς τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλλήνων **Χριστιανῶν** τῆς **Θεσσαλονίκης** ἐπὶ ἑκατὸ (100) χρόνια. Ἄς κρατήσωμε ἐμεῖς στὶς καρδιές μας τὴν ὀρθόδοξο ἑλλη-νηνικὴ παράδοσή μας. Ἄς ξεκινήσωμε γιὰ προσκύνημα στὸ «**Αἰὼν ἔστιν**», στὸν ἅγιο **Γρηγόριο** τὸν **Παλαμᾶ**, στὴν **Παναγία Δεξιὰ** καὶ στὴν ὑπέροχη ἐκκλησία τῆς **Παναγίας Ἀχειροποιήτου** τοῦ **Δ'** αἰῶνος.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

✠ Ο ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΝΘΙΜΟΣ